

Antwoordenblad bij les b – De geit op de boerderij

Opdracht 1. Verschillende geiten

Lang geleden leefden geiten en alle andere dieren alleen in het wild. Er waren toen nog geen boerderijen en mensen hadden nog geen huisdieren. Ongeveer 10.000 jaar geleden waren er mensen die dachten dat zij de geiten wel goed konden gebruiken. Zij gingen de geiten dus tam maken.

1a. Waarom was het handig dat de geiten tam gemaakt werden?

Als de geiten tam zijn, zijn ze niet bang voor mensen en kun je er veel makkelijker mee omgaan. Een geit die niet tam is, kun je niet melken.

De mensen maakten de geiten tam door de liefste geiten uit te kiezen, en alleen die geiten jongen te laten krijgen. Want als de ouders lieve geiten waren, werden hun jongen meestal ook lief.

Maar de mensen wilden de geiten niet als huisdier, maar om ze te gebruiken voor verschillende doelen. Eén van de belangrijkste redenen om geiten te houden, was voor de melk.

De geiten van nu geven veel meer melk dan de geiten van toen.

1b. Wat heeft de mens gedaan om ervoor te zorgen dat geiten steeds meer melk gaven?

Ze lieten de geiten die het meeste melk gaven veel jongen krijgen.

Alleen vrouwtjesgeiten kunnen melk geven. Maar zij geven niet altijd evenveel melk.

1c. Wanneer geven geiten het meeste melk?

Vlak nadat hun jong is geboren.

1d. Waarom moesten de mensen ook mannetjesgeiten houden?

Zonder mannetjesgeiten komen er ook geen jonge geiten. Als er geen jonge geiten komen, geven de vrouwtjes geen melk meer en heb je na een tijdje ook geen geiten meer.

Sommige geiten werden niet voor de melk, maar voor iets anders gehouden. Deze geiten gingen er anders uitzien dan de geiten die voor de melk gehouden werden. Maar ook tussen de verschillende melkgeiten kwamen er verschillen. Dit zorgde ervoor dat er verschillende rassen ontstaan zijn.

1e. Noem twee geitenrassen die voor de melk gehouden worden.

1. **Nederlandse witte geit.** 3. **Nederlandse Toggenburger geit.** _____
2. **Nederlandse bonte geit.** 4. **Nederlandse Nubische geit.** _____

1f. Noem twee geitenrassen die niet voor de melk gehouden worden en schrijf op waarvoor deze dan wel gehouden worden.

1. **Nederlandse boergeit.** _____
Waarom gehouden: **Voor het vlees.** _____
2. **Dwerggeit.** _____
Waarom gehouden: **Als huisdier.** _____

Opdracht 2. Op de geitenboerderij

Vroeger hielden de mensen kleine groepjes geiten, die meestal los liepen. Maar er is veel veranderd en nu worden geiten gehouden op boerderijen.

Er zijn heel wat verschillen tussen het wild en de boerderij.

2a. Vul onderstaande tabel verder in. Noem wat de verschillen zijn tussen het wild en de boerderij en vertel welke van de twee jij beter vindt (het wild of de boerderij).

	In het wild	Op de boerderij	Welke vindt jij beter?
Leven in groepen	In het wild leven de geiten in groepen. Mannetjes en vrouwtjes leven door elkaar. De geiten kunnen de groep verlaten als ze dat willen.	Op de boerderij leven geiten samen in hokken. Ze kunnen de groep niet verlaten. Mannetjes leven apart van de vrouwtjes.	<i>Eigen mening</i>
Eten en drinken	De geiten moeten zelf op zoek naar eten en drinken, als ze niks vinden hebben ze honger en gaan ze dood. Als ze eten vinden kunnen ze zelf kiezen wat ze eten en hoeveel.	De geiten krijgen voer van de boer. Ze krijgen meestal hetzelfde: bv brokken of stro. Ze krijgen altijd genoeg eten en drinken zodat ze nooit dorst of honger hebben.	<i>Eigen mening</i>
Beweging	Geiten in het wild kunnen rennen, spelen en klimmen zoveel ze willen. Ze moeten wel bewegen, anders vinden ze ook geen eten.	De geiten staan in een stal, ze kunnen niet uit die stal. Ze kunnen vaak niet klimmen en rennen en veel geiten kunnen niet naar buiten.	<i>Eigen mening</i>
Zieke dieren	Als een geit in het wild ziek is kan hij soms vanzelf beter worden. Als ze erg ziek zijn kunnen ze doodgaan. In het wild zijn geen medicijnen.	Als een geit op de boerderij ziek is, komt de dierenarts of krijgt hij medicijnen van de boer. Meestal worden ze dan weer beter. Ze gaan niet snel dood.	<i>Eigen mening</i>
Rust / slapen	Geiten in het wild moeten altijd oppassen voor gevaar, er blijven altijd geiten wakker om op de uitkijk te staan. Als er iets is, moeten ze allemaal opstaan en wegrennen.	Op de boerderij is het veilig voor roofdieren. Geiten kunnen dus rustig gaan slapen.	<i>Eigen mening</i>
Geitengedrag	In het wild kunnen geiten doen wat ze willen; klimmen, grazen, knabbelen, drinken, spelen, rennen, vechten en meer. Ze zijn daar vaak de hele dag mee bezig.	In een stal kunnen geiten niet alles doen wat ze willen. Omdat ze eten van de boer krijgen, hoeven ze geen eten te zoeken en hebben ze soms niets te doen.	<i>Eigen mening</i>

2b. Welke van de 6 dingen links in de tabel vind jij het belangrijkste en waarom?

Eigen mening

2c. Als jij een geit was, zou je dan liever in het wild leven, of op een boerderij? Waarom?

Eigen mening.

2d. Als jij een boer was met geiten, wat zou jij dan doen om het leven van jouw geiten leuker te maken?

Veel antwoorden zijn mogelijk: bijvoorbeeld speelgoed voor de geiten, minder geiten in de stal (dus meer ruimte per geit), niet altijd hetzelfde eten geven.

Opdracht 3. Melk, dat komt toch van koeien?

De meeste geiten in Nederland zijn melkgeiten. Mensen houden melkgeiten om de melk te kunnen drinken of om er andere dingen van te maken. Je kunt bijvoorbeeld geitenkaas maken van de melk van geiten.

3a. Hoeveel melk geeft een melkgeit ongeveer per dag?

3 tot 3,5 liter.

3b. Een boer in Nederland heeft 100 melkgeiten. Hoeveel melk kan deze boer elke dag verzamelen?

3 liter x 100 geiten = 300 liter of 3,5 liter x 100 geiten = 350 liter.

Een melkmachine is een apparaat waarmee geiten gemolken kunnen worden. De boer kan ook de geiten zelf melken, met zijn handen.

3c. Waarom zal een boer ervoor kiezen om de geiten met een melkmachine te melken?

Dat gaat sneller en is minder werk voor de boer.

3d. Waarom drinken sommige mensen liever geitenmelk dan koeienmelk?

Ze vinden het lekkerder of omdat het gezonder is of omdat ze allergisch zijn voor koeienmelk waardoor ze daar ziek van worden.

3e. Behalve kaas kun je van melk nog meer eten maken. Noem nog iets dat je kunt maken.

IJs, yoghurt, boter.

3f. Op de boerderij worden veel jonge geitjes geboren. Waarom is het belangrijk dat de geiten niet worden gemolken met de melkmachine wanneer zij net een jong hebben gehad?

Omdat dan de jonge geitjes zelf de moedermelk nodig hebben om groter en sterker te worden.

3g. Een boer kan niet alle geitjes houden die worden geboren op de boerderij. Welke geitjes zal hij houden en welke zal hij wegdoen?

De dochters van de moedergeiten die het meeste melk geven, zal de boer houden. Want er is een grote kans dat deze meisjesgeiten later ook veel melk geven.

